

Stilstaan bij kerk-zijn in de samenleving

door Daisy Smith

(Artikel in Toer, impulsen voor inspirerend kerk-zijn)

Hoezo kerk in de samenleving? Wie in de samenleving zit er op kerkelijke bemoeienis te wachten? Mensen weten meestal niet wat je als kerk te bieden hebt. Wat heb je eigenlijk te bieden? Wat is het specifieke van de kerk? Verbeelden we ons als kerk niet te veel wanneer we vinden dat de kerk in actuele situaties in de plaatselijke gemeente (burgerlijke gemeente of stadswijk) aanwezig hoort te zijn? Wie kan dat? Moet dat de dominee zijn? Of speciaal daarvoor toegeruste gemeenteleden? Moet je bijvoorbeeld als kerkelijke gemeente altijd aanwezig zijn bij iedere stille tocht die gehouden wordt?

Wat is het motief om mee te doen? Als kerkelijke gemeente inspelen op actuele situaties in de eigen omgeving heeft alles te maken met de eigen plaatselijke visie op gemeentezijn en op kerk in de samenleving zijn. Als in een noodsituatie opeens bedacht moet worden dat je er als kerk ook bij wilt zijn, dat je vindt dat je er bij moet zijn, loop je het gevaar de plank mis te slaan. Wat is je eigenlijke motief om erbij te willen zijn? Gaat het er misschien alleen om dat je bedenkt: Hier behoren wij als kerkelijke gemeente aanwezig te zijn? En is dit dan een soort fatsoensnorm of echte innerlijke bewogenheid? Gaat het je erom goodwill voor de kerk te kweken? Heb je werkelijk iets bij te dragen in de zorg voor het welzijn van mensen die getroffen zijn?

Wat is de eigen taak van de kerk? Er kwamen veel vragen op in de kernredactie bij het bespreken van dit num-

mer. Hierboven zijn er al veel genoemd. En om nog maar een nieuw thema aan te snijden: moet de kerk ook politiek gezien inspelen op de actualiteit, bijvoorbeeld wanneer blijkt dat in haar gemeente mensen met een bijstandsuitkering in de knel dreigen te komen nu hen dit jaar de ontheffing van het betalen van de gemeentelijke belastingen wordt ontnomen? Al snel denken we: dat is een taak van de diaconie. Maar daarmee hoeft het niet op te houden. Vinden wij dat ook vanaf de kansel bezwaar gemaakt mag worden tegen deze maatregel die de zwaksten uit onze samenleving treft? Is er een grens? En waar ligt die dan?

Echt gewaardeerd

Nu we toch al zoveel vragen hebben gesteld, voeg ik er nog maar een kritische aan toe. 'Wie heeft om kerkelijke inzet of bemoeienis gevraagd?' In het praktijkverhaal over een fabriek lezen we over sociaal onrecht. Een fabriekssluiting louter om strategisch winst oogmerk. In deze situatie is de Nederlandse vestiging daar de dupe van. Vanuit de protestantse en katholieke kerken werd op de alarmerende berichten over de op handen zijnde sluiting gereageerd door een groep mensen te vormen die de ontwikkelingen zou volgen. Concrete resultaten heeft deze groep niet bereikt. Wel heeft de kerkelijke groep laten zien betrokken te zijn bij de ontwikkelingen. Zij heeft oog en oor aangeboden aan diegenen die direct onder de situatie te lijden hebben. Daar wordt geconcludeerd '...dat het echt gewaardeerd wordt wanneer er uitdrukkelijk aandacht is van de kerken

voor problemen in de samenleving die zich voordoen op plekken waar die kerken aanwezig zijn'.

Menskracht

In veel kerkelijke gemeenten is het moeilijk om mensen te vinden die hun tijd en energie willen geven aan taken voor de kerk. In de praktijk kan het moeilijk zijn mensen te vinden die zich willen inzetten voor het kerkzijn in de

samenleving - het actueel gemeentezijn. Hoe kun je mensen in beweging krijgen? Hoe kan kerkelijke beweging om het lot dat mensen in hun directe omgeving treft vorm krijgen? Welke weg slaat uw gemeente op dit kruispunt van vragen in? •

Daisy Smith is lid van de kernredactie van Toer